

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 26. června 1907.

Ročník XXXVI--Číslo 48.

Zprávy americké.

Harriman číst jako sklo.

Prisloví, že se mají zlodějové větší a velcí propouští, dochází znovu k platnosti v záležitosti vládního vystupování proti přestupníkům mezinárodního obchodního zákona. Před časem veliký rozruch způsobilo vystoupení presidentova proti "králi železnic" Harrimanovi. President v této záležitosti radil se s ministry a nejlepšími znalci spolkových zákonů a rozhodl se, že od soudního zakročení proti Harrimanovi upustí. Vychází na jevo, že Harriman jednal úplně v mezích zákona, když dráhu atlantickou o mnoho milionů okradl, o což ovšem největší zásluhu mají výteční jeho právníci. Stíhání Harrimana nevedlo by tudíž k žádoucímu cíli. Nanejvýše mohlo by se vystoupení proti některým podřízeným úředníkům, ale to není také celkem jisto. President Harrimana příliš nemiluje a bylo by proti velikým potěšením, kdyby mohl jej vsadit za mříže. Té radosti musí se však zříci. Myslí se, že president spokojí se tím, že v některé své řeči, již během roku bude mít, proti Harrimanovi vystoupí. Právě se, že Harrimana od stíhání uchránil hlavně jeden člen nejvyššího soudu, který prezidentovi zákonky vyložil a vysvětlil, že machinace Harrimanovy děly se úplně v mezích zákona. Dle toho tedy Harriman je čist jako sklo a president musí mlčet.

Jak si osud s krajanem zahrál.

"Život prožít, není pole projet pluhem," řekl kdysi ruský básník Koteov. O pravdě těchto slov zajisté neschetněkrátě přesvědčil se krajan Al. Hrachovec, který v nedávných dnech po delší chorobě zemřel v New Yorku. — Život tohoto muže byl neobyčejně pohnutý a pestrý. Súčastnil se jako vojín rakousko-italské války a po propuštění z vojny odebral se r. 1860 do Ameriky, kdež za velké občanské války mezi Severem a Jihem stál na straně těch, kteří bojovali za osvobození otroků. Vyšimul se ve válece na vyššího důstojníka, byl dvakrátě poražen a po válece byl mezi těmi, jichž jména byla veřejně čtena jako jména hrdinů v vlast americkou zasloužilých. Na to se oženil s Američankou a zařídil si v New Yorku hostinec, v němž se mu z počátku dobře dařilo. Ale touha po domově nedala mu pokoje. Vrátil se v době našich opozičních táborů r. 1868 do Čech a když vypukla válka francouzsko-německá, tu vstoupil do francouzské armády jako dobrovolník. Později vrátil se zase do Ameriky a vyhledav opět ženu a děti zřídil si v Chicagu hospůdku dosti od Čechů navštěvovanou. Když však při jakési rvačce hospodské mezi krajany chtěl dělati směrec, byla mu ruka přeražena a byl nucen dáti si ji odejmouti. V Chicagu neměl již státní, vyprodal vše a odebral se do New Yorku, kdež se časem dosti nuzně živil. Byl však muž etí své neobyčejně dbalý a raději trpěl, než by se byl krajanům přiznal, že nevíže v dobrých poměrech. Jeho hlavní touhou v té době bylo, aby se dostal zpět do

Prahy a v otcovské půdě složil své kosti. Pohříchu nemohl pro nedostatek dlouho tento sen svůj uskutečnit, a když konečně našel si cestu, že by se byl mohl vrátiti, byl zachycen chorobou, ulehl a zemřel vzdálen své milované vlasti, o které i v pozdním věku svém blouznil.

Přistěhovalců neubývá.

Mnozí domnívali se, že přistěhovalectva v měsíci červnu poněkud ubude, ale hanebně sklamali se ve svých předpovědích. Tento týden přijelo do new-yorského přístavu 22 lodí, které všechny přeplněny byly živým materiálem, přistěhovaleci, kteří do Ameriky vedení byli touhou po lepší existenci. Parník "Campania" přivezl 2,300, "Graf Waldersee" 1,920, "Amerika" 1,650, "Friedrich der Grosse" 1,335 a "Pottsdam" 1,400 mezuprahních přistěhovačů. Watschorn, přistěhovalecký komisař, je úplně spokojen jakostí nynějších přistěhovačů. Že přistěhovalců neubývá vysvětluje se tím, že mnozí snaží se do Ameriky dostat ještě před zavedením přistěhovaleckého zákona, který vejde v život 1. července.

Otázka letošní úrody pšenice.

Úřední zprávy o stavu obilí oznamují, že i kdyby žádná pohroma už úrodu nestihla, pšenice neurodí se v takové míře, aby zbylo ještě na vývoz. V tom případě, kdyby v pšeniných krajích panovalo chladné počasí, neurodí se jí ani tolik, co by pro domácí spotřebu stačilo. Mnozí sice dokazují, že úrody bude právě tolik, ko-bude pocíťován žádný nedostatek. Z různých okresů však došly zprávy, že letošní úroda bude daleko menší než v kterémkoliv z posledních deseti let. Nebylo by tak zle, kdyby obyvatelstva bylo tolik, jako před desíti roky. Leč za těch 10 roků více než 10 milionů obyvatelstva přibýlo a tudíž i potřeba všeho značně stoupla. Předpovídá se, že o 4,7 procenta pšenice urodí se méně, než roku loňského, kdy úroda byla prostřední. V květnu vyhlídka na dobrou úrodu zhoršily se v Kansasu, Oklahomě, Nebrasce a v Californii. V té době však zlepšily se vyhlídka na úrodu v Ohio, Indianě, Illinois a Texasu. Má se za to, že letošního roku vystoupí cena pšenice do výše dosud nebývalé.

Osm dní v širém moři bez potravy.

Do New Yorku, N. Y., připlula dne 17. června z Liverpoolu loď "Carmania" a přivezla s sebou námořníka, který pochlubiti se mohl mimořádnými zkušenostmi. Po 8 dní byl v širém moři úplně bez potravy, a jen oné šťastné náhodě, že byl výše zmíněnou lodí postřehnut, může děkovati, že zachráněn byl od děsné smrti — hladem. Kapitán "Carmanie" Warr spozoroval jednoho dne ve značné dálce černý malý bod a když dál jej pozoroval seznal, že je to rybářská loďka, v které nalézá se člověk. Z té příčiny nařídil, aby loď změnila směr a zamířila k onomu místu. Moře bylo toho dne velice bouřlivé a proto nebylo ani ponýšení, aby byl spušten zachráněný člun. V snaze přispěti ku pomoci neznámému přihlásilo se několik námořníků ku zachráněné práci, z kterých kapitán vybral Jamesa

Breens. Statný tento námořník dal se přivázatí provazem a v malém člunku pokusil se dostati k neznámému muži, nalézajícímu se v postavení tak kritikém. Několikrátě spadl do vln, ale konečně přece jen podařilo se mu zachytiti loďku rybářskou. Potom s nasažením všech sil oba dostali se na loď. Zachráněný rybář jmenuje se Louis Wollet a pochází ze St. Malo, kdež má ženu a děti. Byl zaměstnán na velké rybářské lodi "La Mimose". Dne 27. května odebral se společně se svým druhem na malé loďce, aby na pobřeží Grand Banks vytáhli síť. Zastihla se při tom silná bouřka, při níž soudruh jeho zahynul a on zahnán byl na širé moře. Při tom panovala tuhá zima. Na loďce měl potraviny pouze na dva dny. On rozdělil to na malé porce a vystačil s potravou několik dní, ale v posledních dnech neměl již co by do úst vzal. Na štěstí po dlouhých útrapách byl spozorován a šťastně zachráněn. Nohy a ruce mu následkem tuhé zimy omrzly. Hned po přistání dopraven byl do nemocnice a jakmile se pozdraví, bude poslán do svého domova.

Schmitz uznán vinným.

První obětí korupce v San Francisku stal se mayor Eugene E. Schmitz, který usvědčen byl, že křivě přísahal a dával městské výsady těm, kdož za to dobře zaplatili. Porota uznala Schmitze vinným a jednohlasně vynesla odsuzující výrok. Když předseda poroty ohlásil na čem tato se ustanovila, byl Schmitz velice překvapen. Dne 27. června soudec Dunne vynese nad Schmitzem rozsudek. Odsouzený mayor prohlásil, že necítí se býti vinným a odvolá se. Soudec Dunneho nepovažuje za nestranného člověka a bude žálati za jiný soud. Dne 17. června sesazen byl mayor Schmitz formálně z úřadu. Jeho úřad zastává bude nyní člen okresního výboru Gallagher. Schmitz sesazen byl z té příčiny, že na základě usvědčení ze zločinných skutků není více s to zastávati svůj úřad.

Soud s Kaufmanovou.

Emma Kaufmanová, jež ve Flandreau, S. D., souzena byla pro zavraždění české dívky Anežky Podhájské, byla uzána porotou vinnou z vraždy prvního stupně. Není pochyby, že právníci Hofmannové proti rozsudku podají odvolání. Právník její, Alken, pravil hned při počátku: "Popíráme všecko, to je naše obrana." Hned v zahajovací řeči chtěl dokazovati, že dívka trpěla úplnicí (diabetes) a nemoe ta že jí způsobila zakrvácení mozku. Jako obyčejně, našli se zase lékařští "znalci", kteří jsou hotovi dokázati všecko, co si bude obhajoba přáti. Tak jeden z nich svědčil, že byl loni povolán do rodiny a ošetřoval Anežku na diabetes. Nařídil, aby byla dopravena do nemocnice. Řány na mozku mohly být způsobeny úplnicí. Také druhý doktor svědčil v podobném smyslu. Nemalou sensation vyvolalo objevení se matky zavražděné dívky v soudní síni. Šerif na základě tvrzení, že jest nešťastnice šilená, nechtěl jí do soudní síně vpustit. Když přece přišla zase, způsobila v soudní síni tragickou scénu. Pokleknuvši před porotu, prosila ji, aby smrt její

deery pomstila. Podhájská, ačkoliv není v letech tak pokročilých, jest sešedivělá a nese na tváři velice hrozné stopy přestálého utrpení. Během deseti let přišla již o druhou deery. První zavraždil v Čechách žárlivý milence. Rodina přistěhovala se do Ameriky teprve v roce 1905. Byla chudá a proto musila Anežka ihned vstoupiti do služby. Dívka byla sice slabá, ale jinak zdravá, a není pochybnosti, že smrt její nebyla zaviněna ničím jiným nežli ranami.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* V Pittsburgu, Kans., není v přítomné době ani jednoho hostince. Téměř všichni hostinští z města se vystěhovali, anebo věnovali se zaměstnání jinému. Stalo se tak následkem zákona vydaného proti hostincům a přísným jeho prováděním.

* Z Des Moines, Ia., oznamuje se o hrozném skutku lupičů v Lovilla, Ia. Několik lupičů vloupano se do závodu obchodníka železným zbožím D. H. Rouse, nitroglycerinem rozbili pokladnu, vykradli obsah její a dům zapálili. Poněvadž oheň nebyl ihned spozorován, zničil celou obchodní čtvrt městečka.

* V Leavenworth, Kans., zemřel dne 19. června následkem slunečního úžehu William Stewart, starý vojenský vysloužilce, který žil v tamní útulně. Stewart sloužil v občanské válece v 11. pennsylvanském pěším pluku jako poručík.

Z Hlavní Úřadovny ČSDPJ.

Otčeným spolkům a členům ČSDPJ.

Jaro nám přehá, leto přichází a zima se blíží. Co nevidět bude tu leden 1908, měsíc našeho sjezdu. Dne 21. ledna shromáždí se zástupcové naší Jednoty na sjezdu, který odbývati bude se v Pine City, Minn., a poradí se vespolek o krocích, jež podniknuty měly by býti, aby docíleno bylo náležitě rozkvětu naší milé Jednoty. Spolky na každých svých 20 členů mají právo poslati si svého zástupce. Netteba ovšem podotýkat, že zástupci ti měli by býti dobře seznámeni se stanovami. Měli by již od nynější doby přemýšlet o tom, co by Jednotě naší prospělo a co by ku prospěchu svému zaříditi měla. Jsem jist, že spolky naše za účelem tím do sjezdu vyšlou delegáty praktické, pro rozkvět naší milé Jednoty nadšené. Již nyní mělo by se v našich spolcích o tom uvažovati, jaké opravy měly by se státi. Nemusíme nyní stanoviti nohama vzhůru obrátiti, ale nutno některé články změnit, jiné vynechat a nové opětně přidat. To ovšem všechno záležitosti bude na vůli spolků a zástupců.

Rozkvět Jednoty naší je přece jen znatelný. Dne 1. ledna 1905 bylo 800 členů a \$17,103.46 majetku, kdežto 31. května 1907 máme 1381 členů a \$26,084.18 majetku. Z celkového majetku \$23,000.00 je uloženo a nesou 4 proc. úrok. Z tohoto obnosu však dlužno \$2,500 úmrtích nadaei zaplatiti. Čistý přebytek za 2 roky a 5 měsíců jest \$6,480.72 a 581 členů. Zmínají se o tom pouze z té příčiny, aby členové naší náležitě zpraveni

* Mezi stávkujícími zpřízení poličních drah v San Francisku a mezi jejich správou došlo ku dohodě. Zaměstpanci vrátí se do práce za stejných podmínek jako před stávkou.

* Jak se z Washingtonu oznamuje, oznámil president Roosevelt prostřednictvím sekretáře Roota čínskému vyslanci Čentung Liang Čengovi s povolením kongressu, že Spojené Státy dobrovolně upouští od požadované náhrady za vydání, spojené s potlačováním boxerů v r. 1900. Obnos ten byl \$27,000,-000.

* Dle zákona, přijatého v únoru t. r. bude se od 1. července vybírat od každého přistěhovalece, který chce se usaditi ve Spoj. Státech poplatek \$4.00, ať tento je mladý, nebo starý. Rodinám s mnoha dětmi přijde to velmi drahé.

* V měsíci květnu t. r. přijelo do Spojených Států, jak vykazují statistická data z Washingtonu, o 33,959 přistěhovalců více, nežli v květnu m. r. V měsíci květnu přijelo do Spoj. Států úhrnem 184,886 přistěhovačů proti 150,927 v květnu 1906. Z Rakouska přijelo v květnu 22,523 osob proti 16,525 v květnu roku předcházejícího. Do přístavu New York přicestovalo v květnu 146,588 přistěhovačů, takže na ostatní přistěhovalecké stanice (Boston, Baltimore a Filadelfie) připadlo jen 38,298 přistěhovačů.

byli o nynějším stavu naší Jednoty. Další podrobnosti o sjezdu oznámeny budou hned, jakmile známy budou.

Naše dubnové vyzvání, aby bratři hleděli získati co možno hodně členů pro naši milou Jednotu a dále, aby hleděli založiti nové ústo, setkalo se s náležitým zdarem. Příčiněním br. Franka J. Blechy v Bottineau, N. D., založen do Jednoty naší uveden. Kdo bude nyní následovati příkladu br. Blechy, aby na důkaz vděku od Hlavní Úřadovny diplom obdržel?

Vynasnažme se ze všech sil, aby v příštím sjezdu zastoupeno bylo nejméně 1500 členů. Schází nám jich jenom 100 a z té příčiny velmi snadno dosáhneme počtu, který výše jsem uvedl.

Dne 12. června došly důkazy úmrtí br. Křikavy a za postačité uznány. Nadaee v obnosu \$1,000 k vyplacení manželece zesnulého odkázána.

V červenci má se platiti polovice záložního fondu. Přál bych si nyní, aby ony spolky, které dříve nějaký obnos přeplatily, z této záležitosti změnit, jiné vynechat a nové opětně přidat. To ovšem všechno záležitosti bude na vůli spolků a zástupců.